

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. a)
Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește textul de mai jos.

Ai îmbătrânit, băiete,
Cântând stihuri și ștafete*,
Potrivind, ascuns de lună,
Vorba-n fluier, care sună.

Lumea plânge de neazuri,
Tu-ți pui gândul pe atlazuri
Și, de dor de vânt și mierle,
Faci cu acul fir de perle.

Îți ungi rănilor cu-argint,
Te alinți cu zări ce mint
Și-ți faci cugetul hotar
Între înger și măgar.

Ah! de când m-a fost iubit,
Felul meu s-a izmenit*.
Gura-i rece, de nălucă,
Mi-a lăsat viața năucă.

Ființa mică de otravă
Mi-a făcut viața bolnavă.
Fieșcare os mă doare
De-amintire și lingoare.

Și pentru că nu am știre
De-mi voi mai veni în fire
Și de o voi mai vedea
Strânsă sub musteața mea,

Ca un șarpe ce se zbate
Suferind de cinci păcate,
Stihuind m-am hotărât
Să-mi trec noaptea de urât.

Că dacă mai este vie,
Scrie peană! Sânge scrie!
Cine știe!...
O citi și o să vie.

Tudor Arghezi, *Dor dur*

*ștafetă – 1. (înv.) curier special care ducea scrisori sau mesaje urgente; ștafetar. 2. scrisoare, mesaj urgent dus de un curier special; *p. ext.* veste, știre

*a se izmeni – a se schimba

A. Scrie pe foaia de examen numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect, cu privire la textul dat.

1. Sensul substantivului *stih* este:
 - a. fenomen al naturii.
 - b. himeră.
 - c. vers.
 - d. veșmânt.3 puncte
2. Sensul adjectivului *bolnavă* din secvența *Mi-a făcut viața bolnavă* este:
 - a. contagioasă.
 - b. dificilă.
 - c. izolată.
 - d. scandaloasă.3 puncte
3. Rolul cratimei în fiecare dintre secvențele *Vorba-n fluier* și *De-amintire* este explicat corect, în ordine, în seria:
 - a. marchează căderea unei vocale; marchează elidarea unei vocale.
 - b. marchează căderea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte.
 - c. marchează despărțirea a două cuvinte; marchează evitarea unui hiat.
 - d. marchează elidarea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte.3 puncte
4. Se regăsesc mărci lexico-gramaticale ale subiectivității în ambele secvențe din seria:
 - a. *Lumea plânge de necazuri; Faci cu acul fir de perle.*
 - b. *Să-mi trec noaptea de urât; O citi și o să vie.*
 - c. *Te alinți cu zări ce mint; Și pentru că nu am știre.*
 - d. *Tu-ți pui gândul pe atlazuri; Ca un șarpe ce se zbate.*3 puncte
5. În versurile *Lumea plânge de necazuri/Tu-ți pui gândul pe atlazuri/Și, de dor de vânt și mierle./Faci cu acul fir de perle./Îți ungi rănilor cu-argint/Te alinți cu zări ce mint/Și-ți faci cugetul hotar/Între înger și măgar*, primele figuri de stil sunt, în ordine:
 - a. comparație, epitet, metaforă.
 - b. epitet, metaforă, enumerație.
 - c. metaforă, enumerație, metaforă.
 - d. personificare, epitet, metaforă.3 puncte
6. Două motive literare prezente în textul dat sunt:
 - a. amintirea, copilul.
 - b. perla, îngerul.
 - c. poetul, trecerea timpului.
 - d. suferința, focul.3 puncte
7. Din punct de vedere prozodic, în penultima strofă, există:
 - a. rimă împerecheată, ritm trohaic, măsura de 7-8 silabe.
 - b. rimă împerecheată, ritm iambic, măsura de 7-8 silabe.
 - c. rimă împerecheată, ritm iambic, măsura de 8 silabe.
 - d. rimă încrucișată, ritm trohaic, măsura de 8 silabe.3 puncte
8. Dimensiunea temporală a imaginarului poetic se conturează în versul:
 - a. *Potrivind, ascuns de lună.*
 - b. *Suferind de cinci păcate.*
 - c. *Mi-a lăsat viața năucă.*
 - d. *Să-mi trec noaptea de urât.*3 puncte
9. O idee poetică regăsită în prima strofă a poeziei este:
 - a. bucuria generată de o viață trăită plener, prin cântec și poezie.
 - b. bucuria generată de constatarea că timpul este ireversibil.
 - c. conștientizarea irosirii timpului prin creații care pun accentul pe formă.
 - d. conștientizarea stării meditative pe care o resimte orice creator.3 puncte
10. Atitudinea transmisă în ultima strofă este de:
 - a. optimism.
 - b. pesimism.
 - c. revoltă.
 - d. siguranță.3 puncte

B. Citește cu atenție afirmațiile de mai jos, cu privire la textul dat. Dacă vei considera că afirmația este adevărată, scrie pe foaia de examen numărul cerinței și litera A, iar dacă vei considera că este falsă, scrie numărul cerinței și litera F.

1. **A F** În strofa a cincea, domină câmpul lexico-semantic al naturii. 2 puncte
2. **A F** Cuvântul *ac* este folosit cu sens denotativ. 2 puncte
3. **A F** Textul dat este o poezie lirică. 2 puncte
4. **A F** Tema poeziei *Dor dur* de Tudor Arghezi este călătoria. 2 puncte
5. **A F** Ideea poetică dezvoltată în strofele a șasea și a șaptea evidențiază o relație de tip cauză-efect. 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (20 de puncte)

Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă mediul on-line este sau nu o sursă credibilă de informare, raportându-te la experiența personală sau culturală.

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui *roman al experienței* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema romanului studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.